

EN KORT MUSIKKLÆRE FOR L. HESTFLAAT

Tilhører Lars L. Storrø og L. Hestflaat

Musik er den kunst ved toner at opvække følelser.

Innhold:

- Om lyden
- Om klang
- Om toner
- Om skala
- Om tonernes benevnelse og betegnelse
- Om nodernes varetid
- Om harmonierne
- Quintzirkelen

Afskrevet Aar 1861 i mai maaned af L. Hestflaat.

En kort

Musik - Lære

J. J. J. 1861

J. Heftblat

1861/62

Læren om Lyd og Hørelse

Musik er den Kunst ved Toner at op-
vække følelser.

Om Lyden

Lyd kaldes Alt det, som vi med Høret
kan opfatte. Lyden fremkommer naar
Legemer sættes i en Gitterende eller svin-
gende Bevægelse. Denne Gitterende eller
Svingende forplanter sig til Høret ved et
andet Legeme. Luften og forplantes
til Høret med Lufthølger, som er en be-
vægelse i Luften, hvilket ligner Vandbølger.
Denne Bevægelse forårsager ved Løsgø-
relse Legemets Bevægelse og gaar videre ind
den naar Høret, hvorpaa den støder ind paa
Trommehinden og gaar ind i Høret.

Om Klang

Naar Svingningerne, der dels hurtigt og
langsomt, lade sig bestemme, kaldes
Lyden en Klang. Et Legeme som svinger
hurtigt frembringer en høj Klang, og et
som svinger langsomt, frembringer en

dyb Klange; Denne dyb og høie Klange, som beroer paa Svingningernes Hurtighed eller Længsomhed bygges op paa i Legemernes Bælskaphed. Klange fremkommer først naar elastiske Legemer sættes i bevægelse. Ved elastiske Legemer forståes saaledes ~~hårde~~ hårde Legemer saasom: Strenge der bruges paa Instrumenter, og som beredes af Lær og Tærmer. Man bruger ogsaa Metalls strenge, mest af Staal samt ogsaa af Guld. Et blødt Legeme svinger længsommere end et hårdt, et Løst svinger længsommere end et fast; og et tyndt Legeme end et tykt.

Om Toner.

Naar Svingningernes Bevægelse er nået bestemte, kaldes Lyden og Klange en Tone. Ved Octaven forståes den ~~synde~~ ^{synde} Tone, som en anden angiver, men dobbelt saa høi eller dyb. Den angivne Tone kaldes Grundtonen eller Primen.

Octaven Toneromfanget mellem dens Grundtone og Octaven kaldes en Octav. Uden at den høieste Tone bliver for høi og den dybeste ^{bliver} for Dyb til at adskille fra andre Toner, kan Gæt opfatte og forlystes med et Toneromfang af 9 Octaver, af hvilke den dybeste Tone svinger 32 gange i et Sekund og den høieste 16384 gange i et Sekund. Mellem den dybeste svinger en Gang, svinger den høieste 512 gange. Toner betegnes enten ved Noder, Taltegn eller Bogstævn. ~~Naar~~ man bruger Bogstævn saer betegner den første Tone i den oprindelig Octav med C. Men dette C. tilleges ijen flere Navne for at adskille dem ijen fra hverandre. Octaven benævnes efter deres Grundtone. Grundtonen til den dybeste Octav svinger 32 gange i et Sekund og kaldes underkontra C. Den til den næsthøiere eller, den anden Octav svinger 64 gange kaldes Kontra C. Grundtonen til den tredje 128 gange

kaldes 4de C. Til den 4de 256 og kaldes
 lille C. til 5te 512 og kaldes enstreget C,
 til den 6te 1024 og kaldes tostrøget C,
 til den 7de 2048 og kaldes trestrøget C,
 til den 8de 4096 og kaldes firestrøget C,
 til den 9de 8192 og kaldes femstrøget C,
 til den 10de 16384 gange i et Sekund og kaldes
 jægstrøget C. — Tonerne fremkommer
 dels af Legemernes Bevægelse, såsom
 paa Strenginstrumenter, dels blot ved
 Luften som i blæsende Instrumenter,
 hvor Luften sættes i Bevægelse; dels
 og paa ved den færdige levende Stemme
 eller Menneske Stemmen til at frembrin-
 ge en Lyd udføres Luften. Man har
 ved Luftpumper udførelset Luften
 af et Huls og sætte Legemer i en Be-
 vægelse, dersom ellers kunde frembringe
 en stærk Lyd, men da kan man ikke
 fornemme den mindste Lyd. Jo mere Luft
 jo sterkere Lyd.

Om Skala

Skala er et sammensat Ord og betyder, en

Stige. Naar Talen er om Toneskala, saa
 menes en Gradvis Stigen af forskjellige
 Toner paa en Grundtone til dens Octav,
 hvori der mellem dem benyttes sig af
 13 forskellige Toner, som alle have samme
 Afstand fra hinanden; men der alle distinge
 for vidlyftige at udtrykke i en og samme Skala,
 saa bruges kun 8de af disse 13 Toner
 der altsaa ikke have samme Afstand fra
 hinanden. Afstanden mellem hver af de
 13 Toner kaldes en halv Toneafstand, ful-
 gelig to fæddere kaldes en heel. Naar man
 altsaa bruger 8de Toner i en Skala saa indseer,
 at mellem nogle af disse maa være en heel,
 og mellem nogle en halv Toneafstand. —
 Ved brugen af disse 8de Toner i en Skala
 fremkommer den færdige naturlige
 Skala, der gæver og saa følgende: fra den
 1de til den 2de en heel; fra den 2de til den
 3de en heel; fra den 3de til den 4de en halv;
 fra den 4de til den 5de en heel; fra den 5de til
 den 6de en heel; fra den 6de til den 7de en halv;
 fra den 7de til den 8de en halv Toneafstand
 som er Octaven. — Den naturlige Skala
 begynder med C. som Grundtone. og

kan gaaes ind fra hvilket som helst af
 denne. Men kan danne følgende Skalaer
 hver entværs af disse tolv, for forskjellige
 Toner foruden Octaven, som er Grundtonen.
 — næst en anden Octav, før at man betrag-
 ter enhver af dem som Grundtone og
 gaaer frem i den anførte Orden. —
 Saaledes fremkommer 12 Tonerarter, den alle
 have forskjellige Grundtoner og gaae i den
 samme Orden somer anført saadanne Toner-
 arter kaldes *Pur-tonearter*. Der gives
 og flere andre Tonerarter eller Skalaer, som
 og før kan dannes hver entværs af disse
 12 Toner i en Octav, og til hvilket man
 ogsaa blot bruger 8te Toner. Denne
 gaaer saaledes opad der imellem 1te og 2^{de}
 en hel; mellem den 2de og 3de en halv;
 mellem den 3de og 4de en hel; mellem
 den 4de og 5te en halv; mellem 5te og 6te en
 halv; mellem 6te og 7de en hel; og en halv
 imellem den 7de og 8de en halv tone. Disse
 kaldes *Moltonearter* og ere meget forskjel-
 lig fra *Pur-tonearter*. *Pur* og *Moltonearter*,
 forsaavidt man disse kan benytte sig
 af de 8te Toner, kaldes diatoniske Skalaer

og foretj de have deres Oprindelse af den
 naturlige Skala; Toner i den naturlige
 Skala betragtes som Hovedtoner, og alle
 de andre, som fremkommer i disse be-
 trægtes som afledte. — En Skala, hvori
 alle 11 Toner mellem en Grundtone og deres
 Octav, kaldes en *Chromatisk Skala*: thi det
 Ord „*Chroma*“ betyder i vort Sprog en Farve,
 fordi man i ~~nu~~ de ældre Tider betegnede
 de afdelte Toner med forskjellige Farver.
 For at frembringe de diatoniske og foret
 disse skal være ordnede i den Orden, som
 den naturlige Skala, og for at frembringe
 Moltonearterne maa man betjente sig
 af disse Chromatiske Toner. Tonerne
 i Moltonearterne følger hver hverandre
 i Opgaende, som forhen er anført; men
 i Nedgaende er det imellem den 6te og
 7de Tone en hel og ligeledes imellem
 den 7de og 8de en hel Tone. —

Om Tonerne Benævnelse og Betegnelse.
 Toner benævnes dels med Bogstaver dels med
 Tal, og saaledes Tonerne i den naturlige

Skala fra den første til den fjendende eller
 dennes Hovedtone med Undagelpe af
 Octaven den anføres som Grundtone i en
 højere Octav eller Skala ligesom som
 den foregaaende kun med egentlige Bog-
 staverene nemlig: Den 1de kaldes c.
 den 2de d. den 3de e. 4de f. 5te g. den
 6te a. 7de h. den 8de igjen med c. som
 er Grundtonen til den følgende Skala
 De øvrige som ligger mellem disse en forte,
 kaldes afledede Toner, fordi man til disse
 Benævnelser benyttes af Hovedtonerne.
 Den Tone som ligger mellem 2 Hoved-
 toner, kan betragtes som afledede enten
 som forhøiede af den dybere, eller for-
 dybet af den højere Tone I følge første
 Tilfælde tillegges mangt Havelpen is til
 den Tone hvorpå den er afledet. og en
 saadan Benævnelse kaldes en forhøiede.
 I andet Tilfælde benytter man sig af
 Havelpen es som lægges til den Tone,
 hvorpå den er afledet, og hvilken Be-
 nævnelse kaldes en fordybelse. f. Eg. den
 Tone som ligger mellem c. og d. benæ-

nelse afledet af c hedder cis, som afledet
 af d. hedder dis: Saaledes seer vi at naar
 Tonerne benævnes med Bogstaver, betegnes
 man dem ogsaa med Bogstavtegn og som
 vi før have vist, tillegdes de afledede Toner
 Havelpen is eller es. Saaledes Tonerne og
 saa med Tal og man Benytter sig af de
 Taltegnnavne for at udtrykke Hovedtonerne
 i enhver Skala ikke blot det naturlige
 - og de afledede Benævnelser efter disse -
 Tonerne kommer saaledes til at hedde c=1.

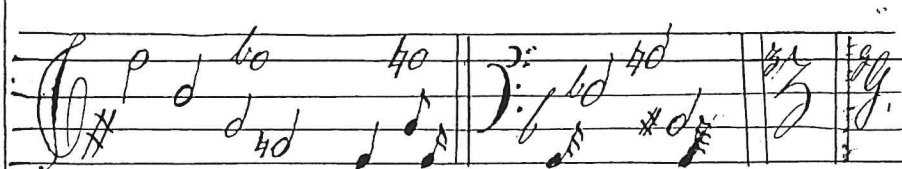
skriver een d=2 to. e=3 tre, f=4=fire, g=5=
 fem, a=6=seks = h=7 syv = 8=8 = een;
 saaledes ogsaa Tonerne i a Mol f Eg.

a=1, h=2, c=3, d=4, e=5, f=6, gis=7
 a-igen=1. Toner som benævnes med
 Teit, betegnes ogsaa med Taltegn eller
 Zifferer saaledes: 1. 2. 3. 4 5 6 7 1.

Octaven deres Grundtone i en højere
 Skala, og som betegnes med som den
 foregaaende Skala hælt gjennem et=
 skellige fra den dybere Skala med

Streg over. Toner, der benævnes med Bogstaver, betegnes med Noder, hvilke Tegn ere alle med henfjæn paa Bogstavens ligedan hvorfor man benytter sig af Nodestyret der bestaar af 5 ligeløbende Linier og tilkjendegiver hvilken Bogstav den Note betegnes som staar paa denne Linie, samt Læres de, hvorledes de øvrige Noder læses. Naar afledet Tone forekommer; Noder paa fætter man et særskilt Tegn: b. paa det Sted eller foran den Note hvorefter den er afledet, derfra den skal fordybes; og dette Tegn (b) derfra den skal fordybes, Naar et særskilt fætter (♭) der kaldes et Quædræt og ophæver foregaaende Forhvielfe eller fordybfelse. Naar Tonerne betegnes med Tegn brugtes i stedet for det første (+): udtales et staaende Kryds og i stedet for det andet (*) som udtales en Tjerne og i stedet for det tredje

Δ f. E. ~~Erøphæve af 7 og 6~~ 7 fordybet betegnes 7 og 6 fordybet 6 og 7 og 6 er ophævelse af 7 og 6. Exempel paa Nodestyret C-lavis og Noder. b, #, ♯,

Der gives et C-lavis, som kaldes C-lavis og fættes undertiden paa fjerde Linie fra første af paa første Linie, senere hver paa 3de Linie. Det skrives i almindelighed 7 og tilkjendegives et C staaende paa 4 Linier. Naar Styret ikke rekker til benytter man sig af Liliwinies korte Linie, som man i (Nodetold) benytter paa første Melde som de andre Linier. Man fætter f. E. i C-lavis paa første Linie, under Styret C: men under Styret ændrer Liliwinien d. paa Styrets første C paa første Mellemrum f. anden Linie og fr. Lignende i de andre Clavis

efter som dette anviser faaledes, at man sætter en Skale paa Linien den efterfølgende paa Næstenrummet. Den forhøiede, fordybede Skale sættes paa samme Sted, som den oprindelige bør staa --

Om Nodernes Væretid.

Denne er ikkun relativ Hovedenigheden for denne Væretid er fjerdedels Noden paa begge Sider af denne er det Noder som vare længere eller 2 Gange paa længe som fjerdedelsnoten; denne skrives fæl (♩). Den hele Note med treve fire fjerdedels = Noder, eller som 2 Halvnoter skrives saaledes (♩). Denne Note som vare dobbeltsælange som denne, og er den samme som 8 de fjerdedels = Noder er en fæl (♩) og en som varer dobbelt fæl længe som denne og 16 gange som fjerdedels = Noden er denne (♩). Paa den anden Side eller de, som vare kor-

tere end fjerdedels = Noden er Ottendelsnoten, som vare halv sælange som fjerdedelsnoten (♩). Den som vare halv sælange som denne eller som fjerdedelsnoten af fjerdedelsnoten kaldes fjerdedelsnoten (♩). Den, som vare halv sælange som denne eller som Ottendelsnoten af fjerdedelsnoten, er To og trediedelsnoten, (♩); og den som vare halv sælange som denne eller som er Trediedelsnoten af fjerdedelsnoten, er fire og fættendelsnoten (♩). —

Om Harmonierne.

Ved en Melodi forståer man en forbindelse mellem flere paa hinanden følgende Toner, som efter hinanden ved Harmonier flere Toner, som paa engang. Paa enhver Tone i en Skale kan man danne Harmonier, dels Treklængende, dels fireklængende. Treklængende ere 1, Durtreklingen 2 Mol-

klengende 3, Forminffkede Treklangen-
 de. For Durtoneart gives 3 Durtreklangen-
 de nemlig paa Grundtonen (Tonikaen)
 (Quarten), (Underdominanten) og Quinten)
 Dominanten. 3, Molklangemalig paa Sekunden,
 Tergen, Sexten, og en forminffket Treklang
 paa Septimen. — Der gives i Durtonearter
 1 Treklangen som ere forskjellige, saemange,
 som der er Toner i det naturlige Skole.
 Treklangen paa Grundtonen kaldes
 Tonikaord, paa Quarten Underdomin-
 aktaord, og paa Quinten Dominantakord.
 Treklangen bestaar af Grundtone,
 Grundterz og Grundquint. — Treklangen
 bestaar af Grundtone, Grundterz Grund-
 quint og Grundseptime. Durtreklangen
 har en stor Terz og en reer Quint. Molt-
 treklangen har en liden Terz og en reer
 Quint. Den forminffkede Treklang har en
 liden Terz og en forminffket Quint. —
 Fireklangen kaldes Septimeakordet

hvoraf mangkæn danne en paa hver Tone
 i Tonearten, altjaa 7. Septimeakorder. Disse
 kaldes ogsaa faelfte Akkorder, eller 9,
 fordi de uden stor Forbindelse klinge meget
 ilde i et Tonestykke. —

Septimeakorderne i Durtonearter ere:

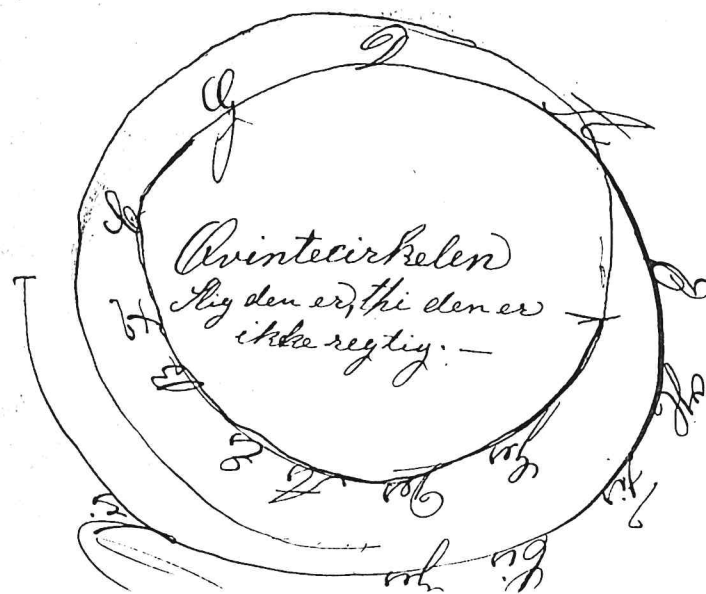
1, En Hovedseptime af store Terz, reer
 Quint og liden Septime; for eller Bispt-
 akordet, den ene daner paa Quinten eller
 Grundtonen, den anden paa Quarten
 eller Underdominanten. Disse have stor
 Terz, reer Quint og liden Septime. 2,
 3, Moltseptimeakorden paa Sekunden, Tergen
 og Sexten, disse have liden Terz, reer Quint
 og liden Septime. —

4, En forminffket Septimeakord, danet
 paa Septimen denne har en liden Terz
 en forminffket Quint og liden Septime.
 Alle Durtonearters Harmonier, gjenfindes
 ogsaa i Moltonearterne, men ved en
 Omstaendighed, i disse gives der endnu
 en Hovedakord, som kaldes Stem-

Akorden bliver kaldet *Septaccorden* rettere *Tert^{se}septaccorden*.
 Ved den tredje Stilling bliver Terzen den forrige Basstone høveten Octav høiere, saa at Toneartens Kvint. bliver Basstone, og denne beliggenhed kaldes *Qvintseptaccord*. Tert^{se}qvintaccorden eller den naturlige Stilling har Primet^{en} til Basstone. — fjerde forveksling eller Tert^{se}septaccorden har Terzen ^{og end} forveksling. Overseptaccorden har Qvinten til Basstone. — I enhver af disse forvekslinger maa Treklangen være *traver* eller *spredt*, og Overstemmerne kan ombyttes saaledes, at man gjør Terttonen til *Kelloctitone* og denne til Terttonen. Grundtonen er den Tone, som ligger Underst i en Harmonie. Vi skal de saadane Intervaller tilholde, fordi de tilfældig fremkomme ved Harmoniernes forveksling.

Qvintezirkelen

c-d-e f-g-a-h c- E Dur	1-1
^g g-a-h c-d-e-fis-g- E Dur	5-1
d-e-fis g-a-h-cis d-d Dur	2-1
a-h-cis d-e-fis-gis a- A Dur	6-1
e-fis-gis a-h-cis-dis e- E Dur	3-1
h-cis-dis e-fis-gis-dis h- H Dur	4-1
fis-gis-dis h-cis-dis e-fis- Fis Dur	7-1
des-es-f-ges-a-b-c-des- Des Dur	2-1
a-b-c-des-es f-g-as- As Dur	6-1
es f-g-as-b-c-a-es- Es Dur	3-1
b-c-d-es f-g-a-b- B Dur	7-1
f-g-a-b-c-d-e-f- F Dur	4-1

Treklangene i Duplonearterne: Ordne
efter Kvintecirkelen

A-i C = Dur

Tonikaccorden dannes paa Primær - C = C = G. ^{Durtreklingen}

Underdominantaccorden paa Kvarten - f - a - e.

Dominantaccorden paa ~~Kvintan~~ ^{Terzen} - g - h - d. ^{Moltrekling.}

Treklingen paa Sekunden - - d - f - a.

Do - - - Terzen - - - e - g h.

Do - - - Sesten - - - a - c - e. ^{forminset Trek.}

Do - - - Septimen - - - h - d - f.

B-i F. Dur

Tonikaccorden paa Primær - g - h - d. ^{Durtrek.}

Underdominantaccorden ^{Kvarten} - C - e - g. Do

Dominantaccorden paa Kvintan - d - fis - a. Do

Treklingen paa Sekunden - a - c - e. ^{Moltrek.}

Do - - - Terzen - h - d - fis. Do

Do - - - Sesten - e - g - h. Do

Do - - - Septimen - fis - a - c. Do

C-i D. Dur

Tonikaccorden paa Primær - d - fis - a. ^{Durtrek.}

Underdominantaccorden Kvarten - g - h - d. Do

Dominantaccorden - Kvintan - a - cis - e - Do

Treklingen paa Sekunden - e - g - h. Do

Do - - - Terzen - fis - a - cis. Do

Do - - - Sesten - h - d - fis. Do

Do - - - Septimen - cis - e - g. Do

^{forminset Trekling.}

D-i A. Dur

Tonikaccorden dannet paa Primær - a - cis - e. ^{Durtrekling}

Underdominantaccorden paa Kvarten - d - fis - a. Do

Dominantaccorden - Kvintan - fis - a - cis. Do

Treklingen - Sekunden - a - cis - e - g. ^{Moltrek.}

Do - - - Terzen - dis - fis - a - cis. Do

Do - - - Sesten - gis - h - dis. Do

Do - - - Septimen - a - cis - e. Do

^{forminset Trekling.}

E-i E. Dur.

Tonikaccorden paa Primær - a - gis - h. ^{Durtrek.}

Underdominantaccorden Kvarten - C - gis - a. Do

Dominantaccorden paa Kvintan - h - dis - fis. Do

Treklingen paa Sekunden - fis - a - cis. ^{Moltrek.}

Do - - - Terzen - gis - h - dis. Do

Do - - - Sesten - cis - e - gis. Do

Do - - - Septimen - dis - fis - a. ^{forminset Trekling.}

H. Dur

Tonikaccorden paa Primær - h - dis - fis. ^{Durtrekling}

Underdominantaccorden paa Kvarten - C - a - h. Do

Dominanterkorden paa Quinten - fis - gis - ais. D₂
 Treklungen paa Sekunden - ais - e - gis. Moll:
 D₂ - - - - Terzen - dis - fis - ais. D₂
 D₂ - - - - Sexten - gis - h - dis. D₂
 D₂ - - - - Septimen - ais - cis - e forminstet
 Treklung.
 G - i Fis Dur.

Tonikakorden paa Primeren - fis - ais - cis. Dur.
 Underdominantaorden paa Kvarten - h - dis - fis. D₂
 Dominantaorden paa Quinten - cis - eis - gis. D₂
 Treklungen paa Sekunden - gis - h - dis. Moll:
 D₂ - - - - Terzen - eis - cis - eis. D₂
 D₂ - - - - Sexten - dis - fis - ais. D₂
 D₂ - - - - Septimen - eis - gis - h.
 forminstet Treklung
 H - i Cis. eller Des. Dur.

Tonikakorden. daret paa Primeren - des - f - ais. Dur.
 Underdominantaorden - Kvarten - ges - b - des. D₂
 Dominantaorden paa Quinten - ais - e - es. D₂
 Treklungen - - - - Sekunden - eis - ges - b. Moll:
 D₂ - - - - Terzen - f - ais - e. D₂

D₂ - - - - Sexten - b - des - f - D₂
 D₂ - - - - Septimen - c - des - ges - forminstet
 Treklung.

Ges eller Aes - Dur.

Tonikakorden paa Primeren - ais - c - es. D₂ treklung
 Underdominanta: paa Kvarten - des - f - ais. D₂
 Dominant: paa Quinten - es - g - b - D₂
 Treklungen - paa Sekunden - b - eis - f. Moll:
 D₂ - - - - Terzen - - - c - es - ges - Molltreklung
 D₂ - - - - Sexten - f - ais - c - D₂
 D₂ - - - - Septimen - g - b - des. forminstet Treklung

H - i Des eller Es - Dur.

Tonisk: paa Primeren - ais - g - b - D₂ treklung
 Underdom: paa Kvarten - ais - c - es - D₂
 Dominant: paa Quinten - b - d - f - D₂
 Treklungen paa Sekunden - h - ais - c - Moll:
 D₂ - - - - Terzen - g - b - d - D₂
 D₂ - - - - Sexten - c - es - g - D₂
 D₂ - - - - Septimen - d - f - ais. forminstet
 Treklung

B - i B - Dur.

Tonikakorden paa Primeren - b - d - f - Dur:
 Underdom: paa Kvarten - ais - c - b - D₂

Domin: paa Kvinten $f-a-c-D$

Treklingen paa Sekunden $c-es-g$ ~~fortsættelse~~

D — — Terzen $d-f-a$ —

D — — Sexten $g-b-d$ —

D — — Septimen $a-c-es$ ^{forminset}
Trekling

C — i F -Dur.

Tauke: paa Primen $f-a-c$ — Fortrekling

Under: — Kvarten $b-d-f$ — D

Dominan: — Kvinten $c-e-g$ — D

Treklingen paa Sekunden $g-b-d$ — Holttrekling

D — — — Terzen $a-c-d$ — D

D — — — Sexten $d-f-a$ — D

D — — — Septimen $e-g-b$ — D

Firklingen d i Quartenarterne efter
følgende Orden —

C — Dur

Hovedseptimakkorden paa Kvinten $g-h-d-f$ ^{firkling} D

Stor eller Bisepakkorden paa Primen $c-e-g-h$ — D

D — — — — Kvarten $f-a-c-e$ — D

Septimakkorden paa Sekunden $d-f-a-c$ ^{firkling} D

D — — — — Terzen $e-g-h-d$ — D

D — — — — Sexten $a-c-e-g$ — D

D med den lille Kvint paa Septimen $h-d-f-a-D$

G — Dur

Hovedseptime: paa Kvinten $d-fis-a-cis$ — ^{Dur} D

Stor eller Bisepakkorden paa Primen $g-h-d-fis$ — D

D — — — — Kvarten $c-e-g-h$ — D

Septakkorden paa Sekunden $a-c-e-g$ — ^{Holttrekling} D

D — — — — Terzen $h-d-fis-a$ — D

D — — — — Sexten $e-g-h-d$ — D

D med den lille Kvint paa Septimen $fis-a-c-e$ ^{forminset} D

D — Dur

Hovedseptim: Kvinten $a-cis-e-h$ — ^{Dur} D

Stor eller Bisep: — Primen $d-fis-a-cis$ — D

D — — — — Kvarten $g-h-d-fis$ — D

Septakkorden paa Sekunden $e-g-h-d$ — ^{Holttrekling} D

D — — — — Terzen $fis-a-cis-e$ — D

D — — — — Sexten $h-d-fis-a$ — D

D — — — — Septimen $cis-e-g-h$ ^{forminset}
et firkling D

A — Dur

Hovedseptimakkorden paa Kvinten $e-g-h-a$ — ^{firkling} D

Stor eller Bisep: paa Primen $a-c-e-g$ — D

D — — — — paa Kvarten $d-fis-a-cis$ — D

Septakkorden paa Sekunden $f-d-fis-a$ — ^{Holttrekling} D

Do — — Terzen - a - e - gis - h - Do
 Do — — Sexten - fis - a - cis - e - Do
 Do — — Septimen - gis - h - d - fis *forminset
firkling*

E-Dur

Hovedseptimakkorden *Printen* h - dis - fis - a - Do
 Stor eller Bisep: *Primen* - e - gis - h - dis - Do
 Do — — *Quarten* - a - cis - e - gis - Do
 Septakkorden *paa Sekunden* - fis - d - cis - e - *Molke*
 Do — — Terzen - gis - h - dis - fis - Do
 Do — — Sexten - a - e - gis - h - Do
 Do — — Septimen - dis - fis - a - cis - *forminset
firkling*

H-Dur

Hovedsept: *Printen* - fis - a - cis - e - *Dur* *firkling*
 Stor eller Bisep: *Primen* - h - dis - fis - a - Do
 Do — — *Quarten* - e - gis - h - dis - Do
 Septakkorden - *Sekunden* - cis - e - g - h - *Molke*
 Do — — Terzen - e - gis - h - dis - Do
 Do — — Sexten - gis - h - dis - fis - Do
 Do — — Septimen - a - cis - e - gis - Do

Fis-Dur

Hovedsept *paa Printen* - a - a - gis - h - *Dur*
 Stor eller Bisep: *Primen* - fis - a - cis - e - Do
 Do — — *Quarten* - h - dis - fis - a -

Septakkorden *paa Sekunden* - gis - h - dis - fis - *Molke*
 Do — — Terzen - a - cis - e - gis - Do
 Do — — Sexten - dis - fis - a - cis - Do
 Do — — Septimen - e - gis - h - dis - *forminset
firkling*
Des-Dur

Hovedsept: *Printen* - a - e - gis - *Dur* *firkling*
 Stor eller Bisep: *Primen* - dis - fis - a - Do
 Do — — *Quarten* - gis - h - dis - fis - Do
 Septakkorden *paa Sekunden* - fis - d - cis - e - *Molke*
 Do — — Terzen - gis - h - dis - fis - Do
 Do — — Sexten - a - e - gis - h - Do
 Do — — Septimen - e - gis - h - dis - *forminset
firkling*
Des-Dur

Hovedsept: *Printen* - a - e - gis - *Dur* *firkling*
 Stor eller Bisep: *Primen* - dis - fis - a - Do
 Do — — *Quarten* - gis - h - dis - fis - Do
 Sept. — *Sekunden* - fis - d - cis - e - *Molke*
 Do — — Terzen - gis - h - dis - fis - Do
 Do — — Sexten - a - e - gis - h - Do
 Do — — Septimen - e - gis - h - dis - *forminset
firkling*

E-Dur

Hovedseptimakkorden *paa Printen* - h - dis - fis - a - Do
 Stor eller Bisep: *Primen* - e - gis - h - dis - Do
 Do — — *Quarten* - a - cis - e - gis - Do
 Septakkorden *paa Sekunden* - fis - d - cis - e - *Molke*

